

Patientsikkerhed i praksissektoren

Juli – september 2019

Hændelser og tiltag inspireret af den kliniske praksis

Speciallæge

Postoperativ endoftalmitis

Patienten opereres for grå stær. Efter operationen opdages det, at patienten har fået purulent endoftalmitis. Patienten bliver reopereret akut en uge efter, hvor glaslegemet fjernes og antibiotika sprøjtes ind i øjets bagerste afsnit.

Klinikkens forslag til forebyggelse

Klinikken har siden 2018 oplevet, at antallet af patienter er steget, og har oplevet 3 tilfælde af endoftalmitis i 2019. Klinikken har derfor igangsat en række tiltag herunder:

- Tjek af autoklaver og instrument-opvaskemaskine.
- Intensivering af rengøring mellem operationsdage.
- Opstrømning af adgang til operationsstuerne af udefrakommende, herunder ved varemottagelse til operationsstuerne.
- Profylaktisk antibiotikum-opløsning, hvor både kirurg og sygeplejerske er involveret i processen.

Apotek

Forbyttet dosisrulle

Patienten afhenter dosispakket medicin på apoteket. Ved en fejl får patienten udleveret en anden patients dosisrulle.

Der er sket en forveksling af patienternes efternavne. Seks dage efter udlevering kontakter patienten apoteket, da patienten har opdaget, at det angivne doseringstidspunkt på posen er anderledes end sædvanligt. Apoteket kontrollerer dosisdispenseringskortet i systemet og ser ingen ændringer i tidspunkterne. Her opdages fejlen, og apoteket ser, at dosisrullen som patienten skulle have haft fortsat står på hylden. Patienten bliver senere indlagt til afgiftning for indtagelse af forkert medicin.

Forslag til forebyggelse fra apoteket

- Dobbelttjek ved både at identificere patienten ud fra medicinen i dosisposen og navnemærkatet.
- Evt. sikre at dosisruller ikke placeres ved siden af hinanden på afhentningshylden.

Almen praksis

Torsio testis - opmærksomhedspunkt

14-årig dreng henvender sig hos sin praktiserende læge med mavesmerter over blæreområdet. Han har sin mor med ved konsultationen. Patienten nævner ikke selv at have smerter ved testikler eller scrotum og fremstår blufærdig. Lægen vælger ikke at undersøge testis, men går videre med urinvejsinfektion som arbejdsdiagnose. Lægen beder patienten om at aflevere en urinprøve, hvilket ikke lykkes. Patienten bedes om at komme med en næste dag. Samme dag henvender patienten sig til vagtlægen grundet smerter ved vandladning. Patienten ses i børneklivnikken, og det angives at urinstix var negativ, samt at der var let ømhed i ve. testikel, hvorfor patienten udskrives med mulighed for opfølgning hos egen læge ved forværring. 6 uger senere henvender patienten sig på ny i almen praksis med samme smertebillede. Da der endnu engang ikke kunne afleveres urinprøve, udstedes penicillin mod urinvejsinfektion. Senere samme dag henvender familien sig til 1813. Her var smerterne tiltaget og fokuseret omkring mave, lyske og testikel. Han henvises til urologisk tilsyn og opereres for torkveret testikel. Testiklen fjernes, da den findes avital.

Vejledning fra Sundhedsstyrelsen

Sundhedsstyrelsen har udgivet en vejledning i 2009. Styrelsen konkluderer, at torsio testis er svært at diagnosticere, bl.a. fordi der kan være tale om atypiske symptomer og at smerterne kan projiceres til andre områder hos yngre børn. Derfor bør torsio testis være en af arbejdsdiagnoserne, indtil den med sikkerhed er afkræftet. Den involverede klinik har indarbejdet denne viden i den objektive kliniske vurdering af drenge og mænd med smerter i underlivet.

Se Sundhedsstyrelsens vejledning til diagnostik af torsio testis [her](#).

Se derudover info på Sunheded.dk [her](#)

Kiropraktor

Manipulation af stivgjort patient

Kiropraktor behandler en patient, som er kommet i praksis igennem en årrække, men ikke hos pågældende kiropraktor. Patienten har fået en akut tid grundet smerter i ryggen. Kiropraktor har haft mange patienter denne dag på grund af sygdom og når ikke at få læst patientens journal grundigt igennem.

Da patienten kommer ind til behandling, gør hun opmærksom på at hun har en spondylodese i nederste del af ryggen som dermed er stivgjort. Kiropraktor manipulerer nederste del af ryggen, hvilket medfører store smerter og svimmelhed hos patienten. Patienten har smerter i længere tid herefter.

Forslag til forebyggelse

- Giv dig tid til at lytte til patientens beskrivelse før manipulation.
- Lav guidelines til hvordan man i klinikken sikrer sig, at fx vikarer har kendskab til patienter.

Nyt om patientsikkerhed

Patienter og pårørende rapporterer

Vi oplever en stigning i patient- og pårønderrapporteringer af utilsigtede hændelser*. Denne tendens ser vi som en positiv effekt af, at flere patienter og pårørende bliver informeret om muligheden for at rapportere til et system, hvor målet ikke er at sanktionere sundhedsfagligt personale men at skabe læring samt at forebygge gentagne fejl. Vi har god erfaring med, at den involverede klinik tager kontakt til patienten eller dennes pårørende og indgår i en tillidsopbyggende dialog efter en oplevet utilsigtet hændelse.

*OBS at antallet af utilsigtede hændelser er antallet af **rapporterede** hændelser. Det kan ikke sidestilles med det reelle antal af fejl eller potentielle fejl. Der ses sammenhænge mellem et højt antal rapporterede hændelser og en stærk patientsikkerhedskultur.

Lægedage i Bellacenteret d. 11.-15. november

Kom og besøg dine risikomanagere når vi, sammen med kollegaer fra de andre regioner, har en patientsikkerhedsstand på [Lægedage](#) i Bellacenteret. Vi har i år fokus på medicinering og FMK, da det er et af de områder, der rapporteres flest utilsigtede hændelser indenfor. Kom og deltag i vores konkurrence, tag materiale med hjem til klinikken eller få en snak om patientsikkerhed i praksissektoren.